

гато захванатъ да изучаватъ старобългарски. Дали има посъвършена книга въ Москва, писахме за това на г. Венелина и на време ще Ви съобщимъ.

Една география за децата бѣше необходима, та Вие сте направили добро дѣло, дѣто сте превели географията на Каменецкій. Не се съмняваме, че (въ отдѣла) за Турция ще говорите подробно и за България.

Излѣзе една руска география на Бардовскій по нова метода, т. е. преподаването се начева съ политическата география, а математическата — е последна. Тази метода ни се вижда по-правилна, защото ученикътъ по-лесно разбира полекото, отколкото по-мжчното и напредва въ математическата география съ по-зрѣлъ умъ. Когато печатате своя преводъ, можете да имате предъ видъ и метода на Бардовскій. Тя е кратка, както и на Каменецкій. Когато ученицитѣ изучаватъ кратката география, умѣстно е да учатъ по-обширно за Турция и особено за България. Европейцитѣ не притежаватъ подобна обширна география, особено за България. Руситѣ скоро ще я преведатъ, защото иматъ нужда. Малката география¹⁾ на архимандрита Неофита, която се съдържа въ енциклопедията му, е прѣскала макаръ и слаба свѣтлина върху България.

Ученицитѣ руси, както Ви е извѣстно, се препиратъ за произхода на българитѣ. Татаризирующитѣ иматъ за началникъ великия чехски славистъ Шафарикъ, а Венелинъ е водачъ на славизирующитѣ. Понеже става дума за славяни, считаме за умѣстно да Ви представимъ своитѣ бележки. Византийскитѣ писатели безразлично наричатъ въ начало (нашия) народъ славяни или βούλγαροι. Първото название е излѣзло следователно съвсемъ изъ употрѣба и самиятъ (народъ) нарича себе си βόλγαροι, не βούλγαροι, както зле ги наричатъ византийскитѣ хронографи и сегашнитѣ гърци, защото гърцитѣ никогажъ не сж се грижили да изследватъ правилното народно произношение. Затова тѣхнитѣ автори, които знаятъ славянски, се смѣятъ на странното произношение, па гърцитѣ

¹⁾ „Краткое политическое землеописание, издано отъ Неофита, архимандрита Хилendarца, родомже котлянца, и Еммануила Васкидовича, еллиногреческаго свищовскаго училища учителя“. Крагуевацъ, 1835.